

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Návrh zákona o umelej inteligencii a európskej dátovej regulácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2026/17>

Materiál v pripomienkovom konaní do 04.02.2026

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2025

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Navrhuje sa vytvorenie nevyhnutnej inštitucionálnej štruktúry v rámci systému orgánov štátnej správy v oblasti AI. Ide predovšetkým o vytvorenie Úradu digitálnej integrity (ďalej „UDI“) ako ústredného orgánu štátnej správy, ktorý nezávisle riadi a koordinuje výkon štátnej správy v oblasti umelej inteligencie a v oblasti dátovej regulácie podľa predmetných nariadení. To vo všeobecnosti znamená, že vykonáva dohľad a dozor, plní funkciu jednotného kontaktného miesta, funkciu koordinátora údajov, ukladá pokuty za porušenie nariadení a tohto zákona, vydáva metodické usmernenia v oblasti svojej pôsobnosti a plní ďalšie úlohy podľa tohto zákona

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť dňa 01.05.2026

Postoj RÚZ k materiálu

Navrhuje sa vytvorenie nevyhnutnej inštitucionálnej štruktúry v rámci systému orgánov štátnej správy v oblasti AI. RÚZ k návrhu zákona predkladá nižšie uvedené zásadné pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Všeobecná zásadná pripomienka k návrhu zákona ako celku

Návrh zákona navrhujeme stiahnuť zo skráteného medzirezortného pripomienkového konania a opätovne ho predložiť do riadneho medzirezortného pripomienkového konania s primeranou lehotou na uplatnenie pripomienok.

Žiadame, aby navrhovaný zákon bol prerokovaný v riadnom legislatívnom procese. Z harmonogramu predkladania návrhu zákona, zo skráteného pripomienkového konania a z navrhovaného dátumu účinnosti máme dôvodnú obavu, že predkladateľ zamýšľa postupovať pri schvaľovaní návrhu zákona v skrátanom legislatívnom konaní. Návrh zákona však podľa nášho názoru nenapĺňa podmienky ustanovené v čl. 14 ods. 7 Legislatívnych pravidiel vlády SR. Uvedené ustanovenie umožňuje skrátané legislatívne konanie iba vtedy, ak nastanú mimoriadne alebo vopred nepredvídateľné okolnosti so závažnými dopadmi (napr. ohrozenie bezpečnosti, hrozba značných hospodárskych škôd, núdzový stav, mimoriadna situácia) alebo bezprostredná hrozba nesplnenia záväzkov voči EÚ či naliehavý návrh mimo legislatívneho plánu. V prípade predmetného návrhu však takéto okolnosti podľa nášho názoru nenastali ani neboli preukázané. Predkladateľ odôvodňuje skrátané medzirezortné pripomienkové konanie (MPK) potrebou zabezpečiť včasnú implementáciu vybraných nariadení Európskej únie. Podmienky na postup podľa pravidiel pre skrátané pripomienkové však nemožno v danom prípade považovať za odôvodnené, dostatočné a presvedčivé. Uplatnenie skrátaného legislatívneho konania by bolo v rozpore s princípom proporcionality a právnej istoty a mohlo by spôsobiť pochybnosti o legitímnosti prijatého zákona.

Návrh zákona navyše v predloženom znení obsahuje viaceré legislatívno-technické nedostatky, najmä nepresné a nesprávne vnútorné odkazy na ustanovenia zákona a osobitné predpisy, chýba definícia kľúčových pojmov a nedokončené poznámky pod čiarou. Uvedené skutočnosti potvrdzujú, že návrh zákona si vyžaduje jeho pripomienkovanie a prerokovanie v rámci riadneho legislatívneho postupu.

2. Všeobecná zásadná pripomienka k návrhu zákona ako celku

Žiadame, aby predkladateľ zabezpečil stiahnutie a formálne ukončenie samostatných legislatívnych procesov vedených k návrhom zákonov vedených pod LP/2025/380, LP/2025/401 a LP/2025/593, ktorých vecný obsah je podľa predkladacej správy subsumovaný a integrovane zapracovaný do predloženého návrhu zákona.

Podľa predkladacej správy k návrhu zákona predložený návrh zákona predstavuje legislatívnu integráciu troch samostatných návrhov zákonov, ku ktorým sú však naďalej vedené samostatné legislatívne procesy. Súbežné vedenie viacerých legislatívnych konaní k vecne totožným alebo prekrývajúcim sa normatívnym úpravám jednoznačne vytvára riziko právnej neistoty, duplicity pripomienkovania a nejednoznačnosti legislatívneho výstupu. Z hľadiska riadneho legislatívneho procesu je nevyhnutné, aby po vecnej integrácii pôvodných návrhov do jedného spoločného návrhu zákona boli pôvodné samostatné legislatívne konania formálne ukončené, aby nedochádzalo k paralelnému posudzovaniu a pripomienkovaniu identickej alebo prekrývajúcej sa právnej úpravy, ktorá by jednoznačne viedla k roztrieštenosti právnej úpravy v danej oblasti.

3. Všeobecná zásadná pripomienka k návrhu zákona ako celku

Navrhujeme, aby kompetencie, ktoré má podľa návrhu zákona vykonávať Úrad digitálnej integrity, vykonávalo Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky, prípadne iné už existujúce orgány štátnej správy.

Odôvodnenie:

Zásadne nesúhlasíme so zriadením Úradu digitálnej integrity ako nového ústredného orgánu štátnej správy. Navrhujeme, aby kompetencie, ktoré má podľa návrhu zákona vykonávať Úrad digitálnej integrity, vykonávalo Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky, prípadne iné už existujúce orgány štátnej správy, v súlade s riešením navrhovaným v pôvodných legislatívnych procesoch vedených pod LP/2025/380, LP/2025/401 a LP/2025/593. Zriadenie Úradu digitálnej integrity ako nového ústredného orgánu štátnej správy nepovažujeme za nevyhnutné ani odôvodnené z hľadiska cieľov implementácie nariadení Európskej únie, ktoré sú predmetom návrhu zákona. Žiadne z implementovaných nariadení nevyžaduje zriadenie nového samostatného orgánu štátnej správy, ale ponecháva členským štátom voľnosť v určení príslušných orgánov v rámci existujúcich inštitucionálnych štruktúr.

Z analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy zároveň vyplýva, že zriadenie Úradu digitálnej integrity predstavuje významný a dlhodobo rastúci finančný nárok na štátny rozpočet, vrátane vysokých personálnych a prevádzkových nákladov (celkové výdavky verejnej správy majú predstavovať 3,85 mil. EUR v roku 2026, 7,73 mil. v roku 2027 a 9,71 mil. EUR v roku 2028 a 2029). Z porovnania rozpočtových vplyvov je zrejmé, že finančné nároky na nový úrad sú v strednodobom horizonte vyššie ako financovanie, ktoré by bolo potrebné na zabezpečenie výkonu tých istých kompetencií v rámci existujúcich štruktúr MIRRI SR. Zriadenie nového úradu preto nemožno považovať za hospodárne ani efektívne riešenie.

Zároveň poukazujeme na to, že návrh zákona sa predkladá v období prebiehajúcej konsolidácie verejných financií a v kontexte verejne deklarováných záväzkov vlády Slovenskej republiky a Ministerstva financií Slovenskej republiky smerujúcich k zníženiu rozsahu a nákladov verejnej správy. Zriadenie nového ústredného orgánu štátnej správy s významnými a dlhodobo rastúcimi personálnymi a prevádzkovými nárokmi je s týmito záväzkami v priamom rozpore. Takýto postup považujeme v čase konsolidácie verejných financií za neakceptovateľný a z hľadiska princípov rozpočtovej zodpovednosti a hospodárneho nakladania s verejnými prostriedkami za neobhájiteľný.

4. Zásadná pripomienka k čl. I, § 1 a 4

Navrhujeme doplniť návrh zákona o explicitné ustanovenie, podľa ktorého výkon pôsobnosti podľa tohto zákona nesmie viesť k ohrozeniu bezpečnosti, odolnosti alebo prevádzkovej kontinuity kritickej infraštruktúry Slovenskej republiky ani k narušeniu plnenia úloh v oblasti obrany štátu, vnútornej bezpečnosti a krízového riadenia.

Odôvodnenie:

Ochrana kritickej infraštruktúry je základným prvkom národnej bezpečnosti a verejného záujmu. Návrh zákona v súčasnom znení neobsahuje dostatočné garancie, že výkon regulačných, dohľadových a sankčných právomocí nebude mať negatívny dopad na bezpečnosť a funkčnosť kritických systémov štátu.

5. Pripomienka k čl. I, § 2, písmeno a)

Navrhujeme upresnenie, že definície uvedené v § 2 sa vzťahujú na časť zákona k európskej dátovej regulácii.

6. Zásadná pripomienka k čl. I, §4

Navrhujeme spresniť pôsobnosť Úradu digitálnej integrity vo vzťahu ku kritickej infraštruktúre a ustanoviť povinnosť koordinácie výkonu jeho právomocí s príslušnými bezpečnostnými a sektorovými orgánmi štátu.

Odôvodnenie:

Navrhovaná koncentrácia regulačných, dohľadových a sankčných právomocí v jednom orgáne bez jasne vymedzených protiváh a bezpečnostnej koordinácie predstavuje systémové riziko.

7. Zásadná pripomienka k čl. I., §4 odsek 2, písmeno j)

Navrhujeme uvedené písm. j) vypustiť.

Odôvodnenie:

Úrad je v prvom rade kontrolným, resp. dozorným orgánom – vid' právomoci podľa § 4 ods. 1 písm. a) až c) navrhovaného zákona. Je potom nekonceptčné, aby bol zároveň v postavení vývojára umelej inteligencie, resp. sa podieľal na výskume a vývoji AI. V takomto prípade totiž hrozí, že by mohlo dôjsť k splynutiu rolí regulátora a nasadzujúceho subjektu do jednej osoby, čo by predstavovalo jasný konflikt záujmov a takúto čo i len hrozbu považujeme v demokratickom a právnom štáte za neprípustnú.

8. Zásadná pripomienka k čl. I, § 4 ods. 3

Navrhujeme definovať pojem „prevádzka zabezpečeného prostredia spracúvania údajov“.

Odôvodnenie

Navrhované doplnenie definície pojmu „prevádzka zabezpečeného prostredia spracúvania údajov“ je nevyhnutné z hľadiska zabezpečenia jasnosti, vecnej určiteľnosti a zrozumiteľnosti právnej úpravy. Návrh zákona pracuje s uvedeným pojmom ako s právne relevantným inštitútom, avšak bez jeho legálneho vymedzenia, čo vytvára priestor pre nejednoznačný výklad a rozdielnu aplikačnú prax.

Podľa zásad tvorby právnych predpisov vyplývajúcich zo zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov musí byť právna úprava formulovaná presne, jednoznačne a predvídateľne tak, aby adresáti právnych noriem vedeli s dostatočnou istotou identifikovať svoje práva a povinnosti.

9. Zásadná pripomienka k čl. I, §5

Navrhujeme doplniť, že povinnosť poskytovať súčinnosť a informácie sa nevzťahuje na informácie, ktorých sprístupnenie by mohlo ohroziť bezpečnosť, odolnosť alebo ochranu kritickej infraštruktúry, vrátane informácií o bezpečnostnej architektúre, kryptografických mechanizmoch a ochranných opatreniach, najmä v oblasti post-quantum kryptografie.

Odôvodnenie:

Neprimerane široká povinnosť súčinnosti bez jasných obmedzení vytvára riziko sprístupnenia bezpečnostne citlivých informácií.

10. Pripomienka k čl. I, § 5, odsek 1

V uvedenom ustanovení v odkaze 25 navrhujeme doplniť: „§ 91 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 117 zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov“.

Odôvodnenie:

V záujme predchádzania výkladovým nejasnostiam a v súlade s právnou úpravou bankového a telekomunikačného tajomstva požadujeme explicitne uviesť, že informácie a údaje predstavujúce bankové a iné tajomstvo sú vylúčené spod povinnosti poskytnúť súčinnosť orgánom uvedeným v § 3 ods. 1 a 2.

11. Zásadná pripomienka k čl. I, § 7 odsek 1

Umelá inteligencia predstavuje technológiu s výrazným potenciálom pre široké uplatnenie vo finančnom sektore. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1689, ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie (tzv. Akt o umelej inteligencii – AIA), vymedzuje v Prílohe III kategórie vysokorizikových systémov AI, ktoré sa môžu využívať vo finančných službách. Výslovne ide najmä o systémy určené na hodnotenie úverovej bonity fyzických osôb, stanovenie kreditného skóre, hodnotenie rizika a stanovovanie cien vo vzťahu k fyzickým osobám v prípade životného poistenia. V tejto súvislosti identifikujeme absenciu špecifického sektorového orgánu dohľadu nad trhom, ktorý by mal komplexný prehľad o rizikách, trendoch a vývoji AI technológií vo finančnom sektore. Takýto orgán by mal zároveň schopnosť koordinovať dohľad nad vysokorizikovými systémami AI v súlade s požiadavkami AIA. V súčasnosti už Národná banka Slovenska vykonáva integrovaný dohľad nad subjektmi finančného trhu vrátane bankovníctva, poisťovníctva, kapitálového trhu a dôchodkového sporenia. Ministerstvo financií SR sa aktívne podieľa na zvyšovaní úrovne kybernetickej bezpečnosti a má skúsenosti s implementáciou bezpečnostných opatrení v rámci informačných systémov finančného sektora. Tj. značnú časť regulácie v oblasti bezpečnosti a kybernetických hrozieb vo finančnom sektore vykonáva už aj v súčasnosti Národná banka Slovenska ako aj Ministerstvo financií SR. Na základe uvedeného navrhujeme, aby bol v návrhu zákona doplnený sektorový orgán dohľadu nad trhom aj pre oblasť finančných služieb. Takéto doplnenie považujeme za nevyhnutné pre zabezpečenie jednotnej aplikácie práva, efektívneho dohľadu nad vysokorizikovými AI systémami a ochranu práv spotrebiteľov vo finančnom sektore.

12. Zásadná pripomienka k čl. I., §8 a §9

Nerozumieme deleniu pojmov na „dohľad“ a „dozor“. Máme za to, že oba pojmy sú totožné, keďže z gramatického hľadiska ide o synonymá. Ani z porovnania ustanovení § 8 a 9 navrhovaného zákona nie je zřejmý rozdiel medzi dohľadom a dozorom. V § 8 sa uvádza, že orgán dohľadu nad trhom vykonáva dohľad nad dodržiavaním tohto zákona a osobitného predpisu a orgán dohľadu nad trhom vykonáva dohľad nad trhom podľa tohto zákona a osobitného predpisu. Ust. § 9 ods. 1 zase ustanovuje, že orgán dohľadu nad trhom vykonáva dozor nad plnením povinností nasadzujúceho subjektu podľa tohto zákona a osobitného predpisu. Ak je rozdiel medzi dohľadom a dozorom len v tom, že dohľad sa vykonáva vo všeobecnosti nad dodržiavaním povinností tohto zákona a osobitného predpisu (AI akt) a dozor je špecifikovaný/mienený na dodržiavanie povinností konkrétneho subjektu, v tomto prípade nasadzujúceho subjektu, tiež podľa tohto zákona a AI aktu, potom tu nevidíme dôvod na delenie pojmov, keď aj tak vo finále tento zákon v časti týkajúcej sa umelej inteligencie ukladá pokutu len nasadzujúcemu subjektu – vid' § 31 Pokuty v oblasti umelej inteligencie. Navrhujeme preto túto pojmovú dvojkoľajnosť odstrániť a používať iba pojem dohľad, resp. základné ustanovenia o dohľade nad trhom, ktorý korešponduje aj s pojmoslovím používaným v Nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1020 z 20. júna 2019 o dohľade nad trhom a súlade výrobkov a o zmene smernice 2004/42/ES a nariadení (ES) č. 765/2008 a (EÚ) č. 305/2011 – vid' dohľad nad trhom a tiež v AI akte – orgán dohľadu nad trhom a v konečnom dôsledku aj v samotnom návrhu zákona, ktorý už v časti tretej Európska dátová regulácia používa len pojem dohľad – vid' § 29. Domnievame sa, že ponechanie dvojkoľajnosti (dozor a dohľad) je spôsobilé viesť k interpretačným nejasnostiam, ktoré môžu spôsobovať v problémy v praxi.

13. Pripomienka k čl. I., §10 odsek 3

Správny odkaz má zrejme byť „§ 6 ods. 4 písm. c),“

Odôvodnenie:

Oprava chyby v písaní.

14. Zásadná pripomienka k čl. I, §11

Navrhujeme ustanoviť, že výkon dozoru u subjektov kritickej infraštruktúry je možný len osobami s primeranou bezpečnostnou previerkou a po predchádzajúcej koordinácii s príslušným bezpečnostným alebo sektorovým orgánom.

Odôvodnenie:

Výkon dozoru v prostredí kritickej infraštruktúry predstavuje zásah do bezpečnostne citlivých systémov.

15. Zásadná pripomienka k čl. I, § 11 ods. 2 a 3

Znenie § 11 ods. 2 a 3 navrhujeme vypustiť.

Odôvodnenie:

Cieľom vypustenie § 11 ods. 2 a 3 návrhu zákona je zabezpečenie nestranného, transparentného a dôveryhodného výkonu dohľadu ako formy výkonu verejnej moci. Uvedené ustanovenia umožňujú, aby výkon dozoru nevykonávali výlučne zamestnanci orgánu dohľadu (inšpektori), ale aj iné fyzické osoby poverené orgánom dohľadu.

Výkon dohľadu podľa návrhu zákona zahŕňa zásadné zásahy do práv a povinností kontrolovaných subjektov, vrátane prístupu k informáciám, technickým riešeniam a obchodne citlivým údajom. Takýto výkon verejnej moci by mal byť viazaný výlučne na osoby v pracovnoprávnom alebo obdobnom služobnom vzťahu k orgánu dohľadu.

Možnosť poverenia iných fyzických osôb vytvára riziko konfliktu záujmov a zneužitia inštitútu dozoru, najmä v situáciách, keď by poverená osoba mohla byť personálne, ekonomicky alebo inak prepojená s konkurenčnými subjektmi na relevantnom trhu. Aj pri splnení formálnych podmienok podľa § 12 ods. 4 nemožno vylúčiť vznik objektívnych pochybností o nestrannosti výkonu dohľadu, čo by mohlo oslabiť dôveru kontrolovaných subjektov v zákonnosť a legitimitu kontrolných postupov.

16. Zásadná pripomienka k čl. I., §11 odsek 12

Ustanovenie navrhujeme formulovať nasledovne:

„(12) Protokol o výsledku dozoru obsahuje

- a) identifikačné údaje dozorovanej osoby,
- b) meno, priezvisko a číslo preukazu inšpektora, ktorý dozor vykonal. Ak dozor vykonala poverená osoba, súčasťou je aj písomné poverenie podľa odseku 2,
- c) predmet dozoru,
- d) výsledok dozoru,
- e) porušenia s označením porušeného ustanovenia osobitného predpisu,¹⁴⁾
- f) dátum zistenia porušenia a
- g) informáciu o tom, či je výsledkom dozoru výzva na odstránenie protiprávneho stavu podľa § 13; ak je výsledkom dozoru takáto výzva, tvorí súčasť protokolu o výsledku dozoru.

Odôvodnenie:

Z uvedeného nie je zrejmé, čo možno subsumovať pod kategóriu „nedostatky“ pri výkone dozoru. V § 9 sa uvádza, že orgán dohľadu nad trhom vykonáva dozor nad plnením povinností nasadzujúceho subjektu podľa tohto zákona a osobitného predpisu. Cieľom dozoru je teda zistiť, či u dozorovanej osoby došlo k porušeniu pri plnení povinností nasadzujúceho subjektu podľa tohto zákona a AI aktu. S ohľadom na uvedené je prinajmenšom sporné čo sa rozumie pod pojmom „nedostatky“, hlavne v prípade, keď sú v protokole spísané porušenia s označením porušeného ustanovenia. Navyše v žiadnej inej časti návrhu zákona sme nenašli vysvetlenie o aké „nedostatky“ by sa malo jednať. Preto navrhujeme tento pojem vypustiť a ponechať len pojem „porušenia“, ktorými sa rozumie porušenie povinnosti AI aktu alebo tohto zákona.

17. Zásadná pripomienka k čl. I, §11 vloženie nového odseku

V § 11 navrhujeme za ods. 12 doplniť nový ods. 13 v znení:

„(13) Inšpektor doručí osobe podliehajúcej dozoru jedno písomné vyhotovenie protokolu a určí jej primeranú lehotu, nie kratšiu ako 30 pracovných dní od doručenia písomného vyhotovenia protokolu, na predloženie písomných námietok k obsahu protokolu. Inšpektor bezodkladne posúdi opodstatnenosť písomných námietok k obsahu protokolu a doručí osobe podliehajúcej dozoru písomné oznámenie o výsledku posúdenia týchto námietok; písomné námietky a oznámenie o výsledku posúdenia týchto námietok sa stávajú súčasťou protokolu. Ak

dozorovaná osoba nepredloží v určenej lehote písomné námietky k obsahu protokolu, má sa za to, že nemá námietky.“

Odôvodnenie:

Cieľom je zabezpečenie riadnej procesnej ochrany práv osoby podliehajúcej dozoru a posilnenie princípov spravodlivého procesu, právnej istoty a predvídateľnosti výkonu dozoru. Protokol o výsledku kontroly predstavuje zásadný podklad pre ďalší postup orgánu dozoru, vrátane prípadného ukladania opatrení alebo sankcií, a preto je nevyhnutné, aby mala dozorovaná osoba reálnu a efektívnu možnosť sa k jeho obsahu vyjadriť ešte pred tým, ako z neho budú vyvodzované právne následky.

Navrhovaná úprava vychádza z obdobných procesných mechanizmov uplatňovaných v iných oblastiach výkonu verejnej moci, najmä z § 46 ods. 8 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok), ktorý pri daňovej kontrole garantuje kontrolovanému subjektu právo vyjadriť sa k zisteniam uvedeným v protokole v lehote nie kratšej ako 30 pracovných dní. Rovnako zákon č. 81/2025 Z. z., ktorým sa zabezpečuje vykonávanie niektorých opatrení Európskej únie na zmiernenie globálneho odlesňovania, v § 10 ods. 2 zakotvuje obdobné procesné práva kontrolovaného subjektu v rámci dohľadových mechanizmov.

Zavedenie výslovného práva dozorovanej osoby predložiť písomné námietky k obsahu protokolu, ako aj povinnosti orgánu dozoru tieto námietky posúdiť a písomne vyhodnotiť, zabezpečuje predchádzanie situáciám, v ktorých by sa protokol stal jednostranným a nepreskúmateľným podkladom pre ďalšie rozhodovanie. Zároveň sa tým znižuje riziko následných sporov a posilňuje sa legitimita a dôveryhodnosť výkonu dozoru.

18. Zásadná pripomienka k čl. I, §12 a 14

V § 12 navrhujeme vypustiť ods. 2 a v ods. 4 vypustiť poslednú vetu. V § 14 navrhujeme vypustiť ods. 3.

Odôvodnenie:

Cieľom navrhovaného vypustenia § 12 ods. 2, poslednej vety § 12 ods. 4 a § 14 ods. 3 návrhu zákona je zosúladienie vnútroštátnej úpravy výkonu dohľadu s rozsahom a účelom nariadenia (EÚ) 2024/1689 o umelej inteligencii, ako aj s princípmi proporcionality, právnej istoty a minimalizácie zásahov do súkromnoprávných vzťahov.

Akt o umelej inteligencii neupravuje inštitút kontrolného nákupu, neupravuje zrušenie zmlúv uzavretých pri výkone dohľadu, ani nerieši vznik škody alebo majetkové vyrovnanie medzi orgánom dohľadu a dozorovaným subjektom. Navrhovaná úprava v § 12 ods. 2 návrhu zákona zakladá zrušenie zmluvy ex tunc a povinnosť vzájomného vrátenia plnení a predstavuje reguláciu, ktorá nie je vyžadovaná právom Európskej únie, pričom ide nad rámec nevyhnutný na zabezpečenie verejnoprávneho dohľadu nad trhom. Uvedené platí rovnako aj v prípade vypustenia poslednej vety § 12 ods. 4, ktorý rieši vznik alebo náhradu škody v súvislosti s kontrolným nákupom, ako aj v prípade navrhovaného vypustenia § 14 ods. 3, ktoré je odôvodnené tým, že ustanovenie ukladá dozorovanej osobe povinnosti, ktoré presahujú rámec nevyhnutnej súčinnosti pri výkone dohľadu, najmä pokiaľ ide o znášanie nákladov skúšok, manipuláciu so vzorkami alebo následky ich znehodnotenia. Takýto zásah nemožno považovať za primeraný ani nevyhnutný na dosiahnutie cieľov dohľadu podľa Aktu o umelej inteligencii. Akt o umelej inteligencii prenos rizík a nákladov na dozorované subjekty nevyžaduje ani neupravuje a ponechanie tohto ustanovenia by mohlo viesť k neprimeranému zásahu do majetkových práv dozorovaných osôb.

19. Zásadná pripomienka k čl. I., §13 odsek 1

Ustanovenie navrhujeme formulovať nasledovne:

„(1) Ak orgán dohľadu nad trhom na základe výsledkov dozoru zistí, že dozorovaná osoba porušila niektorú z povinností podľa osobitného predpisu,¹⁴⁾ vyzve ju na odstránenie zisteného protiprávneho stavu a ak je to nevyhnutné za účelom zamedzenia negatívnych následkov protiprávneho konania, aj na stiahnutie systému AI z trhu alebo od používateľa; súčasťou tejto výzvy je aj opísanie rozhodujúcich skutočností predstavujúcich porušenie povinnosti a lehota na ukončenie porušenia.“

Odôvodnenie:

Máme za to, že stiahnutie systému AI z trhu alebo od používateľa by malo predstavovať sankciu ultima ratio, ak iné prostriedky nápravy nie sú dostatočné na zabezpečenie zamedzenia protiprávneho stavu. Preto sa domnievame, že orgán dohľadu nad trhom by mal pristúpiť k výzve na stiahnutie systému AI z trhu alebo od používateľa až vtedy, ak výzva na odstránenie zisteného protiprávneho stavu nie je dostatočnou sankciou na zjednanie adekvátnej nápravy, nie popri tejto výzve. Uvedenej argumentácii nasvedčuje aj znenie § 15 ods. 1 navrhovaného zákona, kde sú právomoci orgánu dohľadu nad trhom upravené nie kumulatívne, ale cez priradovaciú spojku „alebo“, navyše s ohľadom na základ výsledkov dozoru – stiahnutie systému AI z trhu alebo od používateľa je teda navrhované ako možnosť opatrenia orgánu dohľadu nad trhom aj s ohľadom na použitie iných opatrení a tiež po zohľadnení výsledkov dozoru.

20. Zásadná pripomienka k čl. I, §13 odsek 2

Znenie odseku 2 navrhujeme nahradiť nasledovným znením: „Lehota vo výzve podľa odseku 1 nesmie byť kratšia ako 15 pracovných dní.“.

Odôvodnenie:

Cieľom je zabezpečenie primeranosti a realizovateľnosti lehoty určenej vo výzve na odstránenie zisteného protiprávneho stavu podľa čl. 13 ods. 1 návrhu zákona. Odstránenie porušenia povinností, vrátane stiahnutia systému umelej inteligencie z trhu alebo od používateľa, môže predstavovať technicky, organizačne a prevádzkovo náročný zásah, ktorý si vyžaduje objektívne dostatočný časový priestor.

Stanovenie minimálnej lehoty, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 pracovných dní, zabraňuje ukladaniu neprimerane krátkych lehôt bez ohľadu na povahu a rozsah zisteného porušenia a zároveň ponecháva orgánu dohľadu možnosť určiť v odôvodnených prípadoch dlhšiu lehotu. Navrhovaná úprava tak prispieva k vecnej primeranosti výkonu dohľadu a k praktickej vykonateľnosti uložených nápravných opatrení.

21. Zásadná pripomienka k čl. I, §14 odsek 2

Za slová: „povinná umožniť“ navrhujeme vložiť slová: „v nevyhnutnom a primeranom rozsahu na účely dozoru“.

Odôvodnenie:

Navrhovaná úprava sleduje zosúladenie rozsahu povinnosti dozorovanej osoby umožniť výkon dozoru so zásadou nevyhnutnosti a proporcionality zásahov zo strany orgánu verejnej moci. Vstup do objektov, prevádzkarní, dopravných prostriedkov, na pozemky a do iných priestorov predstavuje významný zásah do práv dozorovanej osoby, ktorý musí byť obmedzený výlučne na rozsah primeraný a nevyhnutný na dosiahnutie účelu dozoru.

22. Zásadná pripomienka k čl. I, §15

Navrhujeme vylúčiť možnosť uloženia opatrení, ktoré by mohli viesť k prerušeniu alebo obmedzeniu prevádzky kritickej infraštruktúry, ak by tým mohlo dôjsť k ohrozeniu života, zdravia, bezpečnosti alebo hospodárskej stability štátu.

Odôvodnenie:

Okamžité účinky opatrení bez možnosti zohľadnenia bezpečnostných a prevádzkových dôsledkov sú v prostredí kritickej infraštruktúry neprimerané

23. Zásadná pripomienka k čl. I, §15 odsek 2

Znenie § 15 ods. 2 navrhujeme nahradiť nasledovným znením: „Opatrenie sa doručí dozorovanej osobe. Účinky opatrenia nastávajú jeho doručením“.

Odôvodnenie:

Navrhovaná úprava § 15 ods. 2 sleduje zabezpečenie právnej istoty, preukázateľnosti a transparentnosti výkonu dohľadu. Opatrenie predstavuje individuálny správny akt s priamymi právnymi účinkami na práva a povinnosti dozorovanej osoby, a preto považujeme za nevyhnutné, aby bolo dozorovanej osobe doručované písomne.

Ak by účinky opatrenia mohli nastať aj na základe ústneho oznámenia, vzniká riziko nejasností a sporov o jeho presnom obsahu, rozsahu, čase nadobudnutia účinkov a o tom, či a v akom znení bolo opatrenie dozorovanej

osobe oznámené. Takýto postup by mohol viesť k pochybnostiam o právnych účinkoch opatrenia a k oslabeniu procesných práv dozorovaných osôb.

24. Zásadná pripomienka k čl. I, §15 odsek 3

Slovo: „piatich“ navrhujeme nahradiť číslovkou: „15“ a navrhujeme vypustiť znenie tretej vety.

Odôvodnenie:

Cieľom je zabezpečenie primeraného a vyváženého uplatnenia inštitútu námietky proti opatreniu orgánu dozoru. Opatrenie podľa § 15 môže mať bezprostredné a závažné právne, technické aj ekonomické dôsledky pre dozorovanú osobu, vrátane povinností spojených so stiahnutím systému umelej inteligencie z trhu alebo jeho úpravou, a preto si vyžaduje dostatočný časový priestor na kvalifikované posúdenie a riadne odôvodnenie nesúhlasu.

Lehota piatich pracovných dní je v tomto kontexte neprimerane krátka a nezohľadňuje odbornú a technickú náročnosť posudzovaných opatrení. Predĺženie lehoty na 15 pracovných dní prispieva k vecnej kvalite uplatnených námietok a k právnej istote bez neprimeraného oslabenia účinnosti dohľadu.

Zároveň považujeme za neodôvodnené vylúčenie odkladného účinku námietky. Automatické vylúčenie odkladného účinku bez možnosti individuálneho posúdenia primeranosti opatrenia môže viesť k nevratným zásahom do práv dozorovanej osoby ešte pred preskúmaním opodstatnenosti opatrenia. Navrhovaná úprava zároveň prispeje k zvýšeniu transparentnosti výkonu dozoru a k posilneniu právnej istoty dozorovaných osôb tým, že zabezpečí predvídateľný a vyvážený postup pri preskúmaní uložených opatrení.

25. Zásadná pripomienka k čl. I, §17 až 20

Znenie § 17 až 20 navrhujeme vypustiť.

Odôvodnenie:

Navrhujeme vypustiť § 17 – 20 návrhu zákona, nakoľko zamýšľaná vnútroštátna úprava opakovaného použitia údajov ide nad rámec minimálnych požiadaviek nariadenia (EÚ) 2022/868 (Akt o správe údajov), ktoré výslovne ustanovuje, že členské štáty nemajú v zmysle čl. 1 ods. 2 žiadnu povinnosť umožniť opakované použitie údajov. Takýto postup predstavuje čistý gold-plating – t. j. rozširovanie vnútroštátnych požiadaviek nad rámec minimálnych povinností, ktoré vyžaduje nariadenie EÚ, a je v rozpore s politickou deklaráciou vlády Slovenskej republiky, ktorá sa vo svojom programovom vyhlásení zaviazala odstrániť zbytočne zatažujúce a prísne normatívne podmienky (gold-plating), pri implementácii práva EÚ.

26. Zásadná pripomienka k čl. I., §17 a 18

Aktuálny návrh zákona nestanovuje dôvody pre neposkytnutie údajov v rámci opakovaného použitia chránených údajov, ani povinnosti dotknutých orgánov verejnej správy zabezpečiť vykonanie primeraných opatrení za účelom ochrany údajov v prípadoch, keď údaje podliehajú osobitnému právnemu režimu ochrany (napr. ochrana bezpečnosti sietí a ich integrity, národnej bezpečnosti, bezpečnosti vnútroštátnej kritickej infraštruktúry, verejného zdravia alebo ochrany alebo z dôvodu zachovania dôvernosti alebo pracovného a obchodného tajomstva).

Je preto vhodné priamo v zákone zakotviť odkazy na takéto osobitné právne režimy ochrany údajov, ako aj povinnosti orgánu verejnej správy prijať primerané opatrenia na zabezpečenie ochrany údajov pri opakovanom použití chránených údajov, a to pred poskytnutím chránených údajov.

Zverejňovanie podmienok týkajúcich sa opakovaného použitia chránených údajov až v evidencii chránených údajov považujeme za nedostatočné vzhľadom na právom chránené záujmy subjektov, ktorých údaje môžu byť sprístupňované prostredníctvom evidencie. Nie je jasné, na základe čoho má subjekt verejného sektora stanoviť podmienky, za akých je možné opakované použitie chránených údajov.

Považujeme za vhodné konkrétne podmienky stanoviť právnym záväzným aktom platným pre všetky dotknuté subjekty a so zohľadnením osobitnej právnej úpravy upravujúcej právne režimy ochrany dát (napr. ochrana obchodného tajomstva, telekomunikačného tajomstva a pod).

Navrhujeme stanoviť, že sa musí rešpektovať ochrana informácií a tajomstva podľa osobitných predpisov. Subjekt verejného sektora neumožní opakované použitie komerčne dôverných informácií, ktoré tvoria predmet obchodného tajomstva alebo sú chránené právami duševného vlastníctva bez predchádzajúceho písomného súhlasu dotknutej fyzickej alebo právnickej osoby.

27. Zásadná pripomienka k čl. I, §22 odsek 3

Slová: „piatich dní“ navrhujeme nahradiť slovami: „10 pracovných dní“.

Odôvodnenie:

Navrhovaná úprava sleduje zabezpečenie primeraného a realistického časového rámca na splnenie administratívnej povinnosti poskytovateľa služby sprostredkovania údajov vo vzťahu k zápisu predmetu činnosti alebo podnikania v príslušnom zdrojovom registri. Stanovenie lehoty v rozsahu 10 pracovných dní zohľadňuje reálne administratívne postupy a zároveň zachováva včasnosť plnenia povinností bez neprimeraného zaťaženia poskytovateľov služieb sprostredkovania údajov. Navrhovaná úprava tak prispieva k právnej istote a predvídateľnosti plnenia zákonných povinností.

28. Pripomienka k čl. I, §25 odsek 3

V § 25 ods. 3 v poslednej vete navrhujeme doplniť správny odkaz na osobitný predpis.

Odôvodnenie:

Legislatívno-technická pripomienka.

29. Zásadná pripomienka k čl. I, §29 odsek 4, písmeno b)

V § 29 ods. 4 navrhujeme znenie písm. b) nahradiť nasledovným znením: „na základe podnetu iného orgánu verejnej moci alebo“.

Odôvodnenie:

Navrhovaná úprava sleduje zosúladenie vnútroštátnej úpravy výkonu dohľadu s rámcom spolupráce orgánov verejnej moci ustanoveným v nariadení (EÚ) 2023/2854. Podľa čl. 37 ods. 5 písm. c) tohto nariadenia sa presadzovanie povinností a výkon dohľadu zakladajú najmä na spolupráci a výmene informácií medzi príslušnými orgánmi verejnej moci, a nie na podnetoch nešpecifikovaných tretích subjektov.

Pojem „iný subjekt“ použitý v aktuálnom znení návrhu zákona je neurčitý a mimoriadne široký a bez bližšieho vymedzenia môže zahŕňať v zásade akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu bez zákonných právomocí čo vedie k vytváraniu rizika neodôvodneného rozširovania výkonu dohľadu, ako aj rizika zneužitia dohľadových mechanizmov, vrátane šikanózných alebo konkurenčne motivovaných podnetov.

30. Pripomienka k čl. I, §29 odsek 7

Slová: „odseku 5“ navrhujeme nahradiť slovami: „odseku 6“.

Odôvodnenie:

Legislatívno-technická pripomienka.

31. Zásadná pripomienka k čl. I, §29 odsek 7

Na konci navrhujeme bodku nahradiť čiarkou a doplniť slovami: „alebo inej osoby.“.

Odôvodnenie:

Žiadame zosúladiť definíciu dôvernej informácie s definíciou uvedenou v § 3 ods. 12 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, a to tak, aby zahŕňala aj možnosť vzniku vážnej ujmy na právom chránených záujmoch inej osoby, nielen osoby, ktorá informáciu poskytla. Definícia dôvernej informácie podľa zákona o ochrane hospodárskej súťaže zodpovedá komplexnej povahe hospodárskych a právnych vzťahov a lepšie vystihuje možné následky sprístupnenia dôverných informácií v praxi. V reálnych situáciách je bežné, že dôverná informácia poskytnutá jedným subjektom sa týka alebo má priamy dopad aj na právom chránené záujmy iných osôb, najmä prepojených podnikov, obchodných partnerov, klientov, dodávateľov alebo iných dotknutých subjektov. Ujma spôsobená sprístupnením takejto informácie sa pritom

nemusí prejavíť primárne alebo výlučne na strane poskytovateľa informácie, ale aj na strane týchto ďalších osôb. Zúženie definície dôvernej informácie iba na ujmu poskytovateľa informácie predstavuje neodôvodnené obmedzenie rozsahu ochrany, ktoré nezohľadňuje objektívne riziká vyplývajúce zo sprístupnenia citlivých informácií. Takto formulovaná definícia by mohla viesť k aplikačnej praxi, v ktorej by nebola zabezpečená primeraná ochrana práv a oprávnených záujmov iných dotknutých osôb, hoci by sprístupnenie informácie mohlo viesť k vážnej ujme na ich právom chránených záujmoch. Takýto výklad by bol v rozpore s účelom právnej úpravy ochrany dôverných informácií, ktorým je predchádzanie škodlivým následkom neoprávneného sprístupnenia informácií s citlivým charakterom. Z uvedených dôvodov považujeme za opodstatnené a účelné zosúladiť definíciu dôvernej informácie v návrhu zákona s definíciou uvedenou v zákone o ochrane hospodárskej súťaže.

32. Zásadná pripomienka k čl. I, §30 odsek 1

Znenie § 30 ods. 1 navrhujeme nahradiť nasledovným znením: „Ak ministerstvo pri výkone svojej činnosti zistí, že kontrolovaný subjekt porušil niektorú z povinností ustanovených týmto zákonom alebo osobitným predpisom¹⁾ a ktorej porušenie je stanovené ako správny delikt podľa tohto zákona a osobitného predpisu,¹⁾ porušiteľa na túto skutočnosť upozorní.“

Odôvodnenie:

Navrhovaná úprava § 30 ods. 1 sleduje zosúladenie vnútroštátnej úpravy s princípmi presadzovania práva vyplývajúcimi z nariadení Európskej únie, ktoré sú predmetom implementácie tohto návrhu zákona, najmä s princípom proporcionality, primeranosti a preventívneho charakteru dohľadu.

Nariadenia (EÚ) 2024/1689, (EÚ) 2022/868 ani (EÚ) 2023/2854 nevyžadujú automatické ukládanie sankcií za každé zistené porušenie povinností, ale vychádzajú z koncepcie efektívneho, primeraného a postupne odstupňovaného presadzovania práva, ktorého cieľom je v prvom rade dosiahnutie súladu, a nie represia. Uvedené nariadenia ponechávajú členským štátom priestor na nastavenie vnútroštátnych mechanizmov dohľadu, ktoré podporujú nápravné správanie kontrolovaných subjektov ešte pred uložením sankcie (napr. nariadenie 2024/1689 explicitne v čl. 99 ods. 1 ustanovuje, že „Členské štáty v súlade s podmienkami stanovenými v tomto nariadení stanovujú pravidlá, pokiaľ ide o sankcie a iné opatrenia presadzovania, ktoré môžu zahŕňať varovania a nepeňažné opatrenia a sú uplatniteľné pri porušeníach tohto nariadenia zo strany prevádzkovateľov...“).

Takýto postup posilňuje právnu istotu, transparentnosť a legitímne očakávania kontrolovaných subjektov a zároveň vytvára priestor na dobrovoľnú nápravu zisteného porušenia bez potreby okamžitého represívneho zásahu zo strany štátu.

Súčasnú zmenu § 30 ods. 1 viaže možnosť upozornenia na splnenie kvalifikačných podmienok („menej závažné porušenie“ a „prípady hodné osobitného zreteľa“), ktoré nevyplývajú z práva Európskej únie a ktoré neprimerane zužujú diskrečnú právomoc orgánu dohľadu uplatniť miernejší, preventívny nástroj. Takéto obmedzenie môže v aplikačnej praxi viesť k neodôvodnene represívnemu postupu aj v prípadoch, keď by samotné upozornenie bolo dostatočné na zabezpečenie súladu s právnymi povinnosťami.

Navrhovaná úprava zároveň neoslabuje účinnosť sankčného mechanizmu, keďže upozornenie predstavuje iba prvý krok dohľadu a nevylučuje následné uloženie sankcie v prípade, ak kontrolovaný subjekt porušenie neodstráni alebo v ňom pokračuje.

33. Zásadná pripomienka k čl. I, §30 odsek 2

V § 30 ods. 2 slová: „15 dní“ navrhujeme nahradiť slovami: „30 pracovných dní“.

Odôvodnenie:

Navrhovaná úprava sleduje zabezpečenie primeraného a reálne vykonateľného časového rámca na ukončenie zisteného protiprávneho konania alebo na nápravu neoprávnených zásahov do práv a právom chránených záujmov tretích osôb. Uložené nápravné opatrenia môžu vyžadovať odborné, technické alebo organizačné zásahy, ktoré nie je možné objektívne realizovať v krátkej kalendárnej lehote.

Stanovenie minimálnej lehoty v rozsahu 30 pracovných dní zohľadňuje rozsah a povahu požadovaných nápravných opatrení a zároveň ponecháva orgánu dohľadu možnosť určiť v odôvodnených prípadoch aj dlhšiu lehotu.

Navrhovaná úprava prispieva k vecnej primeranosti výkonu dohľadu, k právnej istote kontrolovaných subjektov a k reálnej vykonateľnosti uložených povinností.

34. Zásadná pripomienka k čl. I, §30 odsek 4

V § 30 ods. 4 navrhujeme vypustiť slová: „alebo na základe oznámenia tretej osoby“.

Odôvodnenie:

Cieľom je zachovanie jasného a predvídateľného postupu orgánu dohľadu pri posudzovaní splnenia nápravných opatrení uložených kontrolovanému subjektu. Posúdenie dostatočnosti zjednania nápravy by malo vychádzať výlučne z vlastnej dohľadovej činnosti orgánu dohľadu alebo z oznámenia kontrolovaného subjektu, a nie z podnetov tretích osôb, ktoré nemusí disponovať úplnými ani overiteľnými informáciami o rozsahu a povahe prijatých nápravných opatrení.

Zachovanie možnosti začatia správneho konania na základe oznámenia tretej osoby vytvára riziko obchádzania zákonom ustanoveného postupu dozoru a môže viesť k neodôvodnenému otváraniu sankčných konaní bez dostatočného vecného základu. Navrhovaná úprava tak prispieva k právnej istote kontrolovaných subjektov a k transparentnému a odbornému výkonu dohľadu bez oslabenia jeho efektívnosti.

35. Zásadná pripomienka k čl. I, §30 odsek 4

V § 30 ods. 4 v poslednej vete navrhujeme slová: „15 dní“ nahradiť slovami: „30 pracovných dní“.

Odôvodnenie:

Cieľom je zabezpečenie primeraného a reálne vykonateľného časového rámca na splnenie oznamovacej povinnosti kontrolovaného subjektu po ukončení nápravných opatrení. Lehota 15 dní je v kontexte odborne, technicky a organizačne náročných nápravných opatrení neprimerane krátka a nezohľadňuje rozsah úkonov, ktoré môže kontrolovaný subjekt objektívne potrebovať na preukázanie zjednania nápravy.

Stanovenie lehoty v rozsahu 30 pracovných dní zodpovedá povahe a rozsahu predmetných povinností a zároveň prispieva k právnej istote a predvídateľnosti postupu kontrolovaných subjektov bez oslabenia účinnosti dohľadu.

36. Zásadná pripomienka k čl. I, §31

V úvodnej vete navrhujeme slovo: „uloží“ nahradiť slovami: „môže uložiť“.

Odôvodnenie:

Navrhovanou zmenou úvodnej vety § 31 návrhu zákona sa zosúladuje sankčný mechanizmus s preventívnym a postupne odstupňovaným modelom výkonu dohľadu, ktorý vyplýva z navrhovanej úpravy § 30 ods. 1 návrhu zákona ako aj čl. 99 ods. 1 nariadenia 2024/1689.

Použitie imperatívnej formulácie „uloží“ zakladá povinnosť orgánu dohľadu uložiť sankciu pri každom zistení správneho deliktu čo je v rozpore s princípom proporcionality a primeraného presadzovania práva, ktorý je spoločným menovateľom nariadení Európskej únie implementovaných týmto návrhom zákona.

Navrhovaná úprava zároveň nemení maximálne hranice sankcií ani neoslabuje účinnosť sankčného režimu, ale zabezpečuje jeho súlad s princípmi proporcionality, právnej istoty a efektívneho presadzovania práva, ako ich vyžaduje nariadenie (EÚ) 2024/1689.

37. Zásadná pripomienka k čl. I, §32 až 35 a čl. VI novelizačný bod 4 § 124 ods. 3

Navrhujeme výšku sankcií nastaviť diferencovane v závislosti od závažnosti porušenia a charakteru jednotlivých povinností a pre menej závažné porušenia stanoviť nižšiu výšku sankcií.

Odôvodnenie:

Nepovažujeme za adekvátne stanoviť plošne jednu hornú hranicu výšky sankcie pre všetky možné porušenia Aktu ú údajoch a to podľa najvyššej možnej hranice ako je upravené v oblasti GDPR. Nariadenie ponecháva určenie výšky sankcií na príslušné členské štáty a neukladá žiadne obligatórne sankcie.

Akt o údajoch reguluje primárne oblasť prístupu k neosobným údajom z pripojených zariadení, čo nemá tak závažný dopad ako v prípade porušenia ochrany osobných údajov a preto nie je opodstatnené plošne aplikovať rovnaké sankcie ako pri zásahu do súkromia podľa GDPR. Akt o údajoch výslovne uvádza, že nenahrádza ani nevylučuje aplikovanie GDPR a oprávnenia príslušných orgánov v oblasti ochrany osobných údajov zostávajú zachované (vid čl. 40 ods. 4 Aktu o údajoch). Je nutné rozlišovať charakter povinnosti, ku ktorej sa sankcia má viazať. Nemôže mať rovnakú váhu a dopad prípadné nesplnenie oznamovacej povinnosti predávajúcim podľa čl. 3 ods. 2 Aktu o údajoch ako iné závažnejšie porušenia, resp. najzávažnejšie porušenia v oblasti GDPR. Predávajúci ani nemá vplyv a dosah na splnenie povinnosti, pokiaľ si túto povinnosť riadne nesplní a nezabezpečí jej splnenie samotný držiteľ údajov, ktorým je spravidla výrobca.

Poukazujeme na riešenie, ktoré bude aplikovať Nemecko, kde sa majú nastaviť rôzne výšky sankcií v závislosti od závažnosti, t.j. pokuty až do výšky 500 000 EUR za závažné porušenia ako je odmietnutie prístupu k údajom, pokuty až do výšky 100 000 EUR za stredne závažné porušenia, ako je nesprávne používanie údajov a pokuty až do výšky 50 000 EUR za menej závažné porušenia.

Plošné nastavenie vysokých sankcií s hornou hranicou až 20 miliónov eur, resp. 4% z celosvetového obratu nie je ani v súlade s odporúčaním EBID, v zmysle ktorého sa má rozlišovať medzi závažnými a menej závažnými porušeniami a pri menej závažných porušeniach ustanoviť nižšiu výšku sankcií.

38. Zásadná pripomienka k čl. I, §33 písmeno c)

Navrhujeme doplniť do ust § 33 nový odsek, ktorý upraví nasledovne:

Za správny delikt podľa písm. b) a c) sa nepovažuje prípad, ak sa poskytovateľ služieb spracúvania údajov pri odovzdaní alebo neodovzdaní údajov riadil stanoviskom príslušného vnútroštátneho orgánu.

Súčasne navrhujeme určiť a vymedziť právomoc príslušného vnútroštátneho orgánu, na ktorý sa môžu poskytovatelia služieb obracať v zmysle článku 32 ods. 3 Aktu o údajoch so žiadosťou o poskytnutie usmernenia vo veci medzinárodného prístupu k údajom.

Odôvodnenie:

V zmysle čl. 32 Aktu o údajoch by poskytovatelia služieb spracúvania údajov mali mať dostupný vnútroštátny orgán, s ktorým môžu konzultovať a požiadať o stanovisko k poskytnutiu údajov podľa čl. 32 Aktu o údajoch. Zároveň požadujeme doplniť do ustanovenia, že poskytovateľ nenesie zodpovednosť a nemôže byť sankcionovaný ak konal na základe konzultácií a stanoviska príslušného vnútroštátneho orgánu.

39. Zásadná pripomienka k čl. I, §35 odsek 1

V § 35 ods. 1, písm. a), b) a c) navrhujeme slová „190 000 eur až 350 000 eur“ nahradiť slovami „do 100 000 eur“.

Odôvodnenie:

Navrhovanú výšku pokút v § 35 ods. 1 písm. a) až c) návrhu zákona považujeme za neprimeranú a neodôvodnenú vzhľadom na rámec a účel nariadenia (EÚ) 2022/868 o správe údajov. Uvedené nariadenie v čl. 34 síce ukladá členským štátom povinnosť ustanoviť sankcie, avšak nestanovuje ich konkrétnu výšku a ponecháva členským štátom priestor na ich nastavenie za predpokladu, že budú účinné, primerané a odrádzajúce.

V tejto súvislosti považujeme za relevantné porovnanie s právnou úpravou Rakúskej republiky, ktorá nariadenie (EÚ) 2022/868 implementovala prostredníctvom zákona o prístupe k údajom (Datenzugangsgesetz). Rakúska úprava stanovuje hornú hranicu pokút za porušenie povinností podľa tohto nariadenia na úrovni najviac 100 000 EUR.

V porovnaní s uvedeným je navrhované sankčné rozpätie v návrhu zákona, dosahujúce až 350 000 EUR, výrazne prísnejšie, a to bez toho, aby bol takýto rozdiel vecne alebo systematicky odôvodnený. Takéto nastavenie sankcií presahuje mieru nevyhnutnú na zabezpečenie účinného uplatňovania nariadenia (EÚ) 2022/868 a vykazuje znaky neodôvodneného sprísnenia vnútroštátnej regulácie.

40. Zásadná pripomienka k čl. I., §36 odsek 1

Ustanovenie navrhujeme formulovať nasledovne:

„(1) Pri ukladaní pokuty sa prihliada najmä na povahu, závažnosť, spôsob, trvanie a následky protiprávneho konania, na prípadné opakované porušenie povinností alebo na porušenie viacerých povinností a v závislosti od druhu porušenia povinnosti aj na ďalšie okolnosti podľa osobitného prepisu 90).“

Pozn. 90) Čl. 99 ods. 7 nariadenia (EÚ) 2024/1689, čl. 40 ods. 3. nariadenia (EÚ) 2023/2854 alebo čl. 34 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2022/868.

Pôvodné odkazy v poznámke 90) ... sa prečísľuje na 91)

Odôvodnenie:

Navrhovaný zákon upravuje spôsob výkonu dohľadu a ukládanie sankcií pre porušenie povinností troch rôznych nariadení – viď odkaz v poznámke 1) navrhovaného zákona. Každé z týchto nariadení obsahuje vlastné kritériá, na ktoré má orgán dohľadu prihliadať pri ukladaní sankcie, resp. správnej pokuty. Preto považujeme za zbytočné a dokonca nežiadúce, aby zákonodarca normoval kritériá ukládania pokút v navrhovanom zákone, keď už tieto sú dané v jednotlivých nariadeniach, čím sa vytvára dvojkoľajnosť a nejednoznačnosť výkladu pre orgány dohľadu pri ukladaní sankcií (tieto kritériá sa totiž v každom z nariadení mierne líšia). Z hľadiska právnej istoty odporúčame ponechať, resp. odkázať na kritériá ukládania sankcií v príslušných nariadeniach, tzn. ak dozorovaná osoba poruší povinnosť z príslušného nariadenia a orgán dohľadu jej za to uloží sankciu napr. vo forme pokuty, aby sa pri určení výšky pokuty spravoval kritériami stanovenými v príslušnom nariadení.

41. Zásadná pripomienka k čl. I., §36 odsek 3

Ustanovenie navrhujeme formulovať nasledovne:

„(3) Pokutu podľa § 31 až 35 možno uložiť do dvoch rokov odo dňa, keď orgán dohľadu nad trhom alebo úrad porušenie povinnosti zistil, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo.“

Odôvodnenie:

Navrhovaný zákon podľa nás nesprávne upravuje lehotu počas ktorej možno začať konanie o uložení pokuty. Máme za to, že táto lehota je veľmi dlhá a navyše takýto spôsob úpravy je už pomerne netradičný (prekonaný). Naopak, v nových právnych predpisoch upravujúcich dohľad a ukládanie sankcií prevládajú subjektívne a objektívne lehoty na uloženie pokuty, nie na začatie konania o uložení pokuty. Ako príklad uvádzame § 124 ods. 13 zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách (Pokutu možno uložiť do dvoch rokov odo dňa zistenia porušenia povinnosti, najneskôr však do štyroch rokov odo dňa porušenia povinnosti); § 42 ods. 5 zákona č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Sankciu za porušenie povinnosti podľa § 41 možno uložiť do dvoch rokov odo dňa, keď orgán dohľadu zistil porušenie povinnosti, najneskôr do štyroch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo.) alebo § 106 ods. 3 zákona č. 18/2018 Z.z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Pokutu podľa § 104 možno uložiť do dvoch rokov odo dňa, keď úrad porušenie povinnosti zistil, najneskôr však do piatich rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo.).

42. Zásadná pripomienka k čl. I, §37 odsek 2

Znenie ods. 2 navrhujeme nahradiť nasledovným znením: „Správny poriadok sa vzťahuje na všetky postupy a konania podľa tohto zákona.“

Odôvodnenie:

Navrhovaná úprava sleduje zabezpečenie jednotného, transparentného a právne predvídateľného postupu orgánov verejnej moci pri výkone dohľadu a vedení konaní podľa tohto zákona. Vylúčenie aplikácie správneho poriadku na podstatnú časť postupov a konaní, ktoré môžu viesť k ukladaniu opatrení alebo sankcií, nie je vecne odôvodnené a oslabuje procesné záruky dotknutých subjektov.

Správny poriadok predstavuje základný procesný rámec výkonu verejnej správy, ktorý zabezpečuje najmä zásady zákonnosti, neustrannosti, proporcionality, ochrany práv účastníkov a preskúmateľnosti rozhodnutí. Jeho plošná aplikácia na všetky postupy a konania podľa tohto zákona prispeje k právnej istote, transparentnosti a jednotnej aplikačnej praxi bez toho, aby neprimerane obmedzila efektívnosť výkonu dohľadu.

43. Zásadná pripomienka k čl. IV – vloženie nového novelizačného bodu

Žiadame doplniť pravidlo, že ak tá istá povinnosť vyplývajúca súběžne z Nariadenia AI Act a GDPR, resp. zo slovenského zákona o ochrane osobných údajov a tohto zákona (napr. čl. IV. bod 4. § 60 ods. 3 ZOOU: Prevádzkovateľ, na ktorého sa vzťahuje povinnosť informovať o používaní vysokorizikového systému AI informuje dotknutú osobu, za podmienok podľa všeobecného predpisu o harmonizovaných pravidlách v oblasti umelej inteligencie,20f) že sa na ňu vzťahuje používanie vysokorizikového systému AI.) bola porušená jedným skutkom, uloží sa sankcia iba raz, v súhrnnej podobe, po vzájomnej koordinácii príslušných orgánov. Súhrnná sankcia musí byť účinná, primeraná a odradzujúca, zohľadňujúca horné limity Nariadenia AI Act a zákona o ochrane osobných údajov, pričom sa vylúči duplicitné postihovanie za tie isté skutkové okolnosti. Zároveň sa ustanoví mechanizmus procesnej koordinácie orgánov (jednotné zisťovanie skutku, výmena informácií a i.).

Nariadenie AI Act ponecháva členským štátom úpravu sankcií s požiadavkou, aby boli „účinné, primerané a odradzujúce“, pričom pri vybraných porušeníach pripúšťa sankcie až do 35 mil. EUR alebo 7 % globálneho obratu; kumulácia s národnou úpravou bez koordinácie však vedie k riziku likvidačných „dvojitých“ pokút za ten istý skutok.

44. Zásadná pripomienka k čl. VI, novelizačný bod 4

Navrhujeme rovnako ako v pripomienke vyššie, aby aj sankcie ukladané za porušenie povinností v súvislosti s presunom medzi službami spracúvania údajov, interoperabilitou, ktorých porušenie má postihovať regulačný úrad podľa zákona č. 452/2021 Z.z. boli nastavené diferencovane v závislosti od závažnosti porušenia a charakteru jednotlivých povinností a pre menej závažné porušenia sa stanovili nižšie výšky sankcií.

45. Zásadná pripomienka k čl. VI – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme v nadväznosti na zmenu § 124 ods. 3 zmeniť a upraviť aj znenie § 124 ods. 4 zákona č. 452/2021 Z.z. o elektronických komunikáciách nasledovne:

(4) Ak ide o prvé porušenie alebo nesplnenie niektorej z povinností podľa § 10 ods. 5, § 15 ods. 1 až 3 a 8, § 16 ods. 1 písm. e), § 20 ods. 4, § 21 ods. 4 druhej vety, § 25 ods. 1, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1 a 2, § 54 ods. 7, § 55 ods. 6 písm. l), § 95 ods. 1, § 97 ods. 7 a § 108 ods. 3 alebo prvé porušenie alebo nesplnenie niektorej z podmienok všeobecného povolenia na používanie frekvencií vydaného podľa § 34 alebo prvé porušenie alebo nesplnenie niektorej z povinností súvisiacej s presunom medzi službami spracúvania údajov, interoperability služieb spracúvania údajov alebo interoperability na účely ich paralelného využívania podľa osobitného predpisu,22a)“ alebo úrad usúdi, že sa jedná o menej závažné porušenie povinností podľa osobitného predpisu a zároveň došlo k odstráneniu zistených nedostatkov podľa § 122 ods. 17 písm. d), úrad vydá právnickej osobe alebo fyzickej osobe – podnikateľovi iba upozornenie. Úrad môže postupovať podľa predchádzajúcej vety aj v prípade, že pôjde o iné ako menej závažné porušenie povinnosti podľa osobitného predpisu,22a), ak to považuje za účelné a vhodné.

Odôvodnenie:

Navrhujeme v nadväznosti na rozšírenie dohľadu úradu nad plnením vymedzených povinností podľa Aktu o údajoch nad poskytovateľmi služieb spracúvania údajov rozšíriť aplikovanie možnosti upustenia od uloženia pokuty podľa § 124 ods. 4 aj na tieto nové povinnosti podľa Aktu o údajoch.

46. Zásadná pripomienka k čl. VII

Znenie čl. VII navrhujeme nahradiť nasledovným znením: „tento zákon nadobúda účinnosť 1. mája 2026, okrem čl. I, § 6 – 15 a § 31 a čl. IV, ktoré nadobúdajú účinnosť 2. augusta 2026.“

Odôvodnenie:

Cieľom je zosúladiť vnútroštátnej právnej úpravy s dátumom začiatku uplatňovania nariadenia (EÚ) 2024/1689 o umelej inteligencii. Uvedené nariadenie sa začne uplatňovať až od 2. augusta 2026, pričom ustanovenia návrhu zákona v čl. I, § 6 – 15 a § 31 a čl. IV priamo nadväzujú na povinnosti a mechanizmy vyplývajúce z tohto nariadenia.

Nadobudnutie účinnosti týchto ustanovení pred začiatkom uplatňovania nariadenia o umelej inteligencii by bolo predčasné, neodôvodnené a mohlo by viesť k právnej neistote adresátov právnej úpravy. Navrhované rozdelenie účinnosti preto zabezpečuje vecnú a časovú koherenciu vnútroštátneho právneho rámca s právom Európskej únie.

47. Zásadná pripomienka k čl. VII

Žiadame do návrhu zákona doplniť dostatočne dlhé prechodné obdobie (minimálne 6 mesiacov), ktoré je nevyhnutné na plnenie povinností podnikateľských subjektov vyplývajúcich im z tohto zákona.

Odôvodnenie:

Požadujeme, aby návrh zákona obsahoval dostatočne dlhé prechodné obdobie umožňujúce podnikateľským subjektom primerane sa prispôsobiť novej právnej úprave a zabezpečiť jej riadnu a efektívnu implementáciu do ich vnútorných procesov. Navrhovaná právna úprava zakladá nové povinnosti pre podnikateľské subjekty a stanovuje likvidačné sankcie za porušenie povinností. Vzhľadom na stav legislatívneho procesu, potrebu riadneho vyhodnotenia pripomienok vznesených v MPK a nevyhnutnosť schválenia návrhu zákona vládou SR je pravdepodobné, že predmetný návrh zákona by bol predložený na aprílovú schôdzu NRSR, ktorá končí 30.4.2026. Navrhovaná účinnosť zákona je 1.máj 2026. Absencia prechodného obdobia by mohla viesť k neprimeranému zaťaženiu podnikateľských subjektov, zvýšeniu rizika porušovania zákonných povinností z dôvodu objektívnej nepripravenosti, ako aj k vzniku právnej neistoty. Takýto stav je v rozpore so zásadou proporcionality a so zásadou právnej istoty, ktoré patria medzi základné princípy právneho štátu a ktoré majú byť zohľadňované aj pri tvorbe právnych predpisov s dopadom na podnikateľské prostredie. Zároveň je potrebné poukázať na zásadu predvídateľnosti práva, podľa ktorej musia mať adresáti právnych noriem reálnu možnosť oboznámiť sa s novými povinnosťami a pripraviť sa na ich uplatňovanie v praxi. Primerané prechodné obdobie je štandardným legislatívnym nástrojom na zabezpečenie plynulého prechodu na novú právnu úpravu a na minimalizáciu negatívnych ekonomických a administratívnych dopadov na podnikateľské subjekty.

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2026/17>